

Abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

15 Juillet 1928 No. 256

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خار ج ایچون
3 بچق، اعلا کاغذ لیبسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹوی »

تلفون : استانبول 865

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو 256 - 15 تموز 1928

Yavan, Yaja, Yhija ی ی	ياوان، يابا، يحيي	تخف حرفلر آلمشدى. تورك مجددرلى بوكي خطالره
Kaih, Kak, Yak ق ق	قالق، قاق، ياق	دوشمه مك ايچون دقت ايتميدرلر. تورك لسانده كلمات
Laf, ghel al bal ل ل	لاف، كل آل بال	يوقارده يازديغمز كي ثقيلايله باشلايان ثقيلايله نهايت
Mum, Mim, mor moda م م	موم، ميم مور مودا	بولديغندن بلام وياخود اجنبيلرده درست تكلم ايتديرمك
Nei Nasil: Netcyn ن ن	نه! ناصل؟ نيچون؟	ايچون ايكي لام (دوبله) قبول ايتك ممكندر توركجهده
Patlal Pilav, patlixhan پ پ	پاتلا! پيلاف، پاتليخان	ز حرفي يوق ايسهده بعض اجنبي كلمات ايچون نادراً
qef, qürek qafur ق ق	كف، كورك، كافور	قوللاييله جغندن اليق بانك صوكنه اليق باي كوزل
Rahat ! raf, Riza ر ر	راحت! راف رضا	كچيرمك لازمدر ژاله وژاپونيا. لكه لرنده اولديني كي
Sami, Sala, Sajvan ص و س	سامي، صايوان	بلامه مك ايچون اولاه صوتيليري بيلمك لازمدر. توركجهده

بونلر سكزدر :

صايوانده وسلطنت كي كهلرده قبا تلفظ اولنور بوشيوه	1	2	3	4	5	6	7	8
تابعدر. مع هذا هيئت علميه مناسب، كورورلر سه قبا	A a .	E e .	É é .	i .	O .	ô .	U .	Y .
تلفظ ايچون s اوزرينه بر s اشارت قويه بيلير .	أ	أرش .	أ	أو .	أ	اليق .	امداد .	اولدى .
	أ	اولدى .	اولو .	عمر .				

sham, shishman ش ش	شام، شيشمان كي	Arsh . Ev. Élék . Imdad. Ysmyr . Ulu .
Tavan, Tahir ط و ت	طاوان، طاهر	(وفات ايتدى) . Eu فرانسزلرك سنه مقابل بزم
Veli, veda, verdi و و	ولى، ودا ويردى	ô مز جوق قوللانيلير خصوصيله استانبول لسانده .
Zade, Zabıt, Zahid ز ز	زاده، ضابط، زاهد	U معلوم آلمانلرك ou تلفظ ايتدلىر ئودر .
Zhaponja, Zhandarma ژ ژ	ژاپونيا، ژاندارما	Y ايسه ايغرى دنيلن صدالى حرف اولوب يكي
تكميل اليقا يكرمي ايكي صداسز وسكز صداليدو .		لسانلرك پك چوقلرنده اويله آلمشدر وتوركجه پك چوق
A. b. c. d. x (xh) e. ê. f. g. gh. h. i. j.		لزومي واردر . « ي » حرفنه كلنجه توركجهده دائما
k. l. m. n. o. ô. p. q. r. s. sh. t. u. v. y.		صداسزدر؛ اوسيدن قونسون يعنى صامت كي فرانسزجه
z. zh .		نك « ژى » ز آلمشدر . اوبر حرفلره نظراً توركجهده
		چوق لازمدر . Yardim, Yaramaz, Ye, Yedim كي .

DR. Y. THCMO

Mexhidije

فلسفه ستونی :

« كويو Guyau » يه نظراً، صناعت، اخلاق ودين [*]

برنجي مبحث

نظائى برانكشاف

A. Fouillée : محرى

دين و اخلاق مسئلهسى فرديتار طرفندن درميان اولونان هر ملاحظه نك چوق فوقه يوكسه لن مسئله لرندن در؛

[*] 232 نومرولو (اجتهاد) ك M, Guyau, [عنوانى

مقاله-سى بو نتيك ابتدائى در .

B. b بابا baba ايله صايه جغز :

C. c چ Capa, cau

D. d د Dadi, Dava

Xh خ Xhemal, Xhixhi

X يالانجي Yalanxi ياخود يالكيز

F. f ف Fil, fena, foya

G. g غ gépta, galib, ygrlp

Gh گ ghel, ghit, ghevrek

Hh ه Haide, hair, heva

جال جييجي

Baxi باجي

فيل، فنا، فويا

غبطه، غالب، اغريب

كن، كيت، كورك

هايده، خير، هوا

داها آز کنج وکنديسنه پک ياقين بولونانلرک جهدايله واردقلى نقطه وصول، اونک طبيعى نقطه عزيمتى اولدى. او زمان جهانى بعضيلرى غير شعورى، بعضيلرى شعورى اولان و بيلهسى خيره معطوف مشترک بر اثره چايشان اراده لر وحقى اينى اراده لر [حسن نيت لر] مجموعى کي تصوير ايديوردى. (افلاطون) ه واقع اولدينى کي، اونا دخى محبت بتون طبيعتک روحى کورونيوردى. اکر نفوذ ايديه مز ماده، ظاهراً خارجه قابلى وکندى اوزه رينه طويلاشم ذره، بو کون ده محبت Eros ک ظفرينه مانع تشکيل ايديورسه، ينه اميد اولونه بيلير، که شعورلرک ترقيسى سايله سنده هر وارلق Etre، هر موجود، نهايت آچيلاجاق، باشقاسى ايچون قابل نفوذ، متسع، محبتکار اولاجاقدیر؛ ذره بيله جهانشمول ضيا ايچون شفاف اولاجاق، جهانشمول حرارت اونى ده استيلا ايده جکدر.

تک برهمله ده بتون جهاني فتح ايتک ايچون قانادلى محبت جوه آتيله ينى وقت، آئيرده، آلتون قانادلى زده ليه رى، سرت، کثيف و مقاوم برشى حس ايتدى.

بفته حسيله طوردى. نفوذ ايديه مش وکندى کنديسى اوزه رينه قيوريلش اولان ذره محبتک قارشيسنه مانع اولاراق ماده يى قويور و قدسى باغيله کولکلى برى برينه باغلايان اللهه، او ابدى مترويه ميدان اوقويوردى. ذره، محبت چکيل! دييوردى. بنم مقاوم غبارم اوزه رينه سسنگ حکم و نفوذک جارى اولماز، بن، بن اولمايان هرشيئي، [بنم خارجه قالان هرشيئي] برطرف ايده رم. بن وارلق اوزه رينه قانان وهيچ برخرجى بولونمايان جانلى ديوارم.

محبت اونى دیکلدى صوکره لاهوتى بر ايتسام ايله تبسم ايتدى. بررعه نك دولاشاسنه، ياخود بردالغه نك کنيشله مه سنه مائل بر طرزده بو نامتناهى تبسم جهانلرى قابلاى و روح کي طوتولماز وقوتلى اولاراق عوالى دولاشدى.

هرشى اهتزاز ايتدى، هرشى جانلانى، و ذره ده بيله کولرک بيوک قوسه رندن برشى کچدى. زيرا آرتق هيچ بالکز اولان، منفرد اولان يوقدى؛ عالمک آهنگنک روحى بر وعينى روحى وبتون عوالده، کافه موجودات ترنم ايدييوردى: سويورم [1].

ذاتاً برقاج سندنبرى فلسفه مسئله لرى ايچنده هيچ برى محبتک جهانشمول حکمرانلغيله تأليفى پک کوچ

[1] Vers d'un philosophe. Lamour et l'atome.

بونکله برابر اولومک صرفه سسنه قادار دائماً چاليشماقده بولونش اولان زنده و متحرک بر مفکرده بو مسئله نك وضع و مناقشه اولويدينى کورمک ينه فائده لى در. بو مسئله لرى شکل مجردلرى آلتده معاينه ايتمه دن اول، کنديسنده زمانمک داهاد و غروسى بتون زمانلرک شکللى، انکارلرى، اعتقادلرى، اميدلرى عيني درجه ده منطبع بولونان بر ذکا [Fspirit] نك فکرائى انکشافى اجمال ايتمکده فائده وارد؛ زيرا

«انسان قفارىنه، کليشى کوزل کيرپور چقيور کورون، افقمن اوزرنده بوکسه ان ودوشن، پارلايان وسون رچوق فکدرله رغماً ينه هرذکاده بر حصه ابدیت وارد.» [1]

فلسفه ايچون Platon، Epictète و Kant، شعر ايچون Corneille، Hugo و Musset (کويو) نك ايلک معلملى اولمش، ايلک هيچانلرينى تحريك ايتمشدر. داهال ديقانليلى چاغنده Platon ک Parménide [1] ده موضوع بحث ايتديکي او «صمدانى آتش Ardeur d'une ايله طوب طولوايدى. [1] ايلک ويکانه دينى، (افلاطون) و (قانت) ئيده آليزى اولمشدى. بو وجهله کنديسندن

[1] Irreligion de l'avenir.

[*] Parménid، قبل الميلاذ 555 تاريخنده Grande Grèce ک Clée شهرنده دوغمش بر حکيم يونانى در. اونک Parménide ياخود Xenophone عنوانى بر کتابى وارد. بونده Cléatique دنيلن مکتب فلسفى اجمال ايتمشدر. (پارمېنيد) وحدت مطلقه يى تعليم ايدردى. يالکز وارلق ايديدر. اشکال فاني در ديردى. بزبو کوروشى Parménide ک کتاب و فلسفه سسنه اطلاع دن اول شويله ترنم ايتمشدک:

قازم جانده چالقانوب طوراجاق

خلقتک خير وشرى، نيك و بدى:

اولورز بز، فقط حياى اولاز:

شعله فائيدر اشتعال ابدى.

Pletoon دخى Parménide آدى بر «ديالوگ» نده يعنى سوال و جواب دن متشکل بر اثرنده بو فلسفه يى عرض وايضاح ايتمشدر. بوراده موضوع بحث (افلاطون) ک بو Parménide يدر.

[1] «افلاطون» ک فلسفه سى Philosophie de Platon عنوانى کتابمک ايکنجى طبعنک ديباجه سسنه باقيکز. A.F.

Existence لړسلسله سی [Echlle ی] تشکیل ایتدیکنی فرض ایدیوردی : [**] بو صورتله هر ممکن حقیقه حیز فعله چیقاجادی : نهالی نه سافل هیچ بر وارلق یاخود خیر درجه سی تصور ایدمه یز، که بریده وار اولمایه واصل اولماش اولسون، یاخود، جهان شمول ترقی سایه سنده بر کون هر موجودک اودرجه واصل اولماسی لایداولماسین [***] بالآخره Epictète ک رهبرینی ترجمه ایتدی و بویوک ستونیک اخلاق ایچون بویوک عشق و شوق کوستردی. بو اخلاقی تون حیاندنه بالذات اجرا ایتدی، فقط «کویو» بو اخلاقی متبسم برشفقت، تماماً غیره متوجه متبع بر کرم [Bonté] ایله تعدیل ایدیوردی؛ ستونیسینه لړ کیی، مربوط اولماق سزین سومه نك ممکن اولاجانی فکرند دکلدی. او صروده شوسطرلری یازیوردی: «حواسک بر خودکاملنی اولدینی کیی، عقل Raison ک بر خودکاملنی وارد و «نه پیکوریه» ، حظوظات حسیه سی غائب ایتمکدن قورقدینی کیی، ستونیسینه نه حضور فکریسنی [Paixintellectuelle یی] غائب ایتمکدن قورقار. Epictète دیوردی که: جانی مخلوق دائما نفسی ایچون چالیشماق اوزره یاسلمشدر. کونش هرشیئی کندییی ایچون یاپار، Jupiter ده اوله در.

[دوام ایده جک] ترجمه ع. م.

[**] ایلاک طبعی 1897 ده چیقان (فنون و فلسفه) عنوانی کتابزده بولونان و (کویو) نك بو فرضیه سنه مطلع اولادن چوق سنه لاول یازلیش اولان شومصراعرارض بوراده تخطر اولونه بیلیر:

هر ذرده تمایل عیاندیر تکامله ،
هر سویده فیوض هویدا نا ایله ؛
نار حیات ایله طوتوشور ماده جان اولور ؛
شوق حیات جذبه سی جان جهان اولور ،
بر نقطه کاله شتاب اوزره کائنات ،
اول نقطه یه توجه ایله یوکسه لیر حیات .

ع. م.

[***] (افلاطونک فلسفه سی) تنوانلی کتاب عرک II نیجی جلنده شرح وایضاح اولونان بو تفسیره مراجعت اولونه .

اولان « شر Le mal » مسئله سی قادر اونی مشغول ایتمه مشدی. اونک نظرند، نیک بینک و بد بینک مسئله سی مه تافیزیکک باش مسئله سیدی. داها چوقوقکن اقر باسندن بعضیارینک اضطراب چکدکلرینی، بعضیارینک اولدکلرینی کورمشدی؛ اولومک، ابدی آریلغک تماشا سی اونی دریندن تهیج ایتمشدی؛ بتون بشری اضطرابلرک بلکه اک بیوک واک تسلی قبول ایتمه یی هانکی اضطراب اولدیننی بر آنانک اضطرابی اونا آکلا تمشدی. سودکلرینک اضطراب چکدکلرینی کوره رک، ایرکندن کندی کندینه صورمشدی: اضطراب نه ایچون؟ فطری نشئه سنه ، چوقوقق شطارتنه داها او زماندن جدی تحسسلر قاریشیوردی. اطرافنده «قدر» مسئله لرینک مناقشه اولوندینی ایشیدییوردی. بو مسئله لره، یاشیله هیچ متناسب کورونمه یین بردقت صرف ایدیوردی ماوری An delà حقنده بتون بو تفکرلر، سجه سنک سکونتی اخلاقی ایتمه مکله برابرینه روحنده سیلینه مه یین ایزلر بر اقیوردی.

اونوته بیلان واقفان کندیلرینی انکاره سوق ایتش اولدینی وقت، بر لحظه سعادتک تبسم و اعتقاد ایتدیردیکی کیمسه لردن دکلم. کوردیکم بتون محنتلر حافظه مده قالیر. اوللر مه، ایلاک کون اولدینی کیی آغلارم. قولاغمه چاریان یأس فریادلری.. هیچ بر محبت کله سی وایانان بهارک مست ایدیجی هیچ بر زمره سی بو سسی بوغماق سزین، و اضطرابک آغلارم اولدینی قلمده لاقیدلکی نرم ایتدیرمه مکسزین بنده اهتزاز ایدر. [*]

انسانده وطیعتده شره حکمت وجود کوسترمک ایچون مه فزیک جی لړک یایدیقاری اجتهادلر آره سنده (کویو) یه اک زیاده معقول کورون، حقنده بر چوق صحیفه لر یازمش اولدینی « نه ثوپلاتونیسینه » لړک Procession عقیده سی ایدی. حتی بونظریه نك استادانه [Ingémeux] ویکی بر تفسیرینی بیله تکلیف ایتمشدی. طرفمزدن تأمل اولونان بتون خیر درجات ممکنه سنک نامتناهی بر عوالم سه ریسنده حیز فعله چیقمش بولوندیننی وکائناتک بو وجهله کمال مطلقدن علی التدریج ماده یه Matière م قادر اینن درجه درجه داها آزمکمل وارلق

vers d'im philosophe. Le devoirs du doute .